מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את עקרונות היסוד של המשטר הדמוקרטי
- לתרגל מושגי יסוד באזרחות הקשורים לבחירות ולשלטון
- לפתח חשיבה ביקורתית וטיעונית בנושא דמוקרטיה

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – הבנה - עקרונות הדמוקרטיה

1. א – שלטון העם
2. ב – למנוע ריכוז כוח ביד גורם אחד
3. ג – בתי המשפט

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – זכות הבחירה היא זכות יסוד דמוקרטית
2. לא נכון – הרשות המחוקקת היא הכנסת, הנבחרת על ידי העם

חלק ג' – השלמת מילים

1. עם
2. כנסת
3. ממשלה

חלק ד' – התאמה - רשויות ותפקידים

1 – ב (יוצרת את חוקי המדינה)
2 – ד (מיישמת את מדיניות הממשלה)
3 – א (פוסקת לפי החוק)
4 – ג (תהליך בחירת נציגי העם)

חלק ה' – סדר נכון - תהליך בחירות

1. פתיחת קלפיות ברחבי הארץ
2. אזרחים מצביעים בחשאי עבור מפלגה
3. ספירת הקולות בכל קלפי
4. חלוקת מושבים בכנסת לפי תוצאות

חלק ו' – כתיבה טיעונית

1. התלמיד יסביר שהפרדת רשויות מונעת ריכוז כוח, מאפשרת ביקורת הדדית ושומרת על זכויות האזרח; ציון דוגמה רלוונטית.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שלטון העם ובחירת נציגים
- כדי למנוע ריכוז כוח ולשמור על איזון
- למשל חופש ביטוי, שוויון בפני החוק

טיפים להפעלה:

- ניתן לקשר את חלקי הדף לתיקים השונים בחדר הבריחה כהכנה או כסיכום
- מומלץ לדון בכיתה בדוגמאות עדכניות מהחיים הדמוקרטיים בישראל תוך הימנעות מנושאים פוליטיים שנויים במחלוקת
- אפשר לבצע את חלק הכתיבה הטיעונית בעבודת זוגות ולקיים שיתוף קצר במליאה

דף תרגול: מפתח הדמוקרטיה

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

בדף זה נתרגל מושגים מרכזיים בנושא דמוקרטיה: עקרונות יסוד, זכויות וחובות, רשויות השלטון ותהליך הבחירות, בהשראת חדר הבריחה 'מפתח הדמוקרטיה'.

בנק מילים: כנסת | ממשלה | עם

1 חלק א' – הבנה - עקרונות הדמוקרטיה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהו העיקרון המרכזי ביותר בדמוקרטיה?

(א) שלטון העם (ב) שלטון מלך יחיד (ג) שלטון הצבא

2. מטרת הפרדת הרשויות היא בעיקר:

(א) להאיץ קבלת החלטות (ב) למנוע ריכוז כוח ביד גורם אחד

(ג) לחסוך כסף לממשלה

3. איזו מהבאות היא רשות שופטת בישראל?

(א) הכנסת (ב) הממשלה (ג) בתי המשפט

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בדמוקרטיה כל אזרח בגיל המתאים רשאי להצביע בבחירות	☐	☐
2	ברשות מחוקקת בישראל מכהנים שופטים בלבד	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. בדמוקרטיה השלטון נבחר על ידי ה_____

2. הרשות המחוקקת בישראל נקראת ה_____

3. הרשות שמבצעת את החוקים נקראת ה_____

4 חלק ד' – התאמה - רשויות ותפקידים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. רשות מחוקקת	___	**א.** פוסקת לפי החוק
2. רשות מבצעת	___	**ב.** יוצרת את חוקי המדינה
3. רשות שופטת	___	**ג.** תהליך בחירת נציגי העם
4. בחירות	___	**ד.** מיישמת את מדיניות הממשלה

5 חלק ה' – סדר נכון - תהליך בחירות

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	ספירת הקולות בכל קלפי
☐	חלוקת מושבים בכנסת לפי תוצאות
☐	פתיחת קלפיות ברחבי הארץ
☐	אזרחים מצביעים בחשאי עבור מפלגה

6 חלק ו' – כתיבה טיעונית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. מדוע חשוב לשמור על הפרדת רשויות במדינה דמוקרטית? כתבו טיעון מנומק בן 4-5 משפטים.

כרטיס יציאה

מהו העיקרון המרכזי של משטר דמוקרטי?

מדוע מפרידים בין הרשויות השונות?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀